

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 859. Usque Ad Annum 887

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117875

§. 15. Ratrami Tractatus de Processione Spiritus Sancti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66112)

meret, esse virum nuptiis illigatum, qui ex brachiis uxoris suæ evocatus, in eodem Episcopalem translatus fuisset. Sæculum IX.
A. C. 868.

§. XV.

Ratrami Tractatus de Processione Spiritus Sancti.

Ratrami Tractatus adversus Græcos majoris ponderis est, quam Scriptum to. 8. Cont.
p. 477.
Æneæ. Ille in Præfatione sua adnotat, Græcos cum tempore Ludovici pii Francis scriberent, nihil ejusmodi objecisse. Tunc scilicet, quando Michael Balbus contra imagines scripsit. Item Ratramus Græcis exprobrat, inter ipsos, & Sup. Lib.
XLVII.
S. 2. potissimum Constantinopoli, complures Hæresiarchas fuisse natos, nullum vero unquam in Sede Romana (*) extitisse. Attamen Liberii Papæ lapsum non inficiatur.

T 4

Ratra-

men in ipsum Corpus Christi verum conferatur. Sicut Ordines minores veri & distincti sunt Ordines, quamvis potestatem in Corpus Christi verum non proximam sed remotam conferant.

(*) Signum evidens, quod Deus singulari providentiâ hanc Ecclesiam custodiat, juxta promissum Christi Domini: Ego autem rogavi pro te, ut non deficiat fides tua. Luc. 22.

Sæculum IX.

A. C. 868.

to. 2. Spicil.

l. 1. c. 2.

Ratramus Tractatum suum in quatuor libros divisit, atque in tribus prioribus de Processione Spiritus Sancti egit, in ultimo ad omnes alias objectiones respondit. Initio queritur, quod Imperatores de Doctrina & Ritibus Religionis disputent, *ipsorum in Ecclesia*, inquit, *officium est discere, non vero docere. Negotiis Reipublicæ invigilent, Leges sæculares ferant, intra suos limites se contineant, & Episcoporum Ministerio se non implicant. Qua auctoritate Doctores veri nati rejiciunt Doctrinam, quam Majores eorum semper venerati sunt? Ecclesia Romana nec novam Doctrinam, nec novos Ritus admittit.*

Tum ad ipsam Quæstionem procedens ex Sacra Scriptura probat, S. Spiritum æque a Filio ac a Patre procedere. *Jesus Christus dicit ad discipulos suos: cum autem venerit Paraclitus, quem ego mittam vobis a Patre, Spiritum Veritatis, qui a Patre procedit. Sistitis, inquit, in verbis: qui a Patre procedit, & non attenditis illa: quem ego mittam vobis a Patre. Edicite, quomodo Spiritus Sanctus a Filio mittatur? nam nisi dicitis, banc Missionem esse Processionem, dicitis esse obsequium, & cum Ario Spiritum Sanctum Filio minorem facietis. Extra omnem dubitationem positum est, cum Christus dicit, se mittere Spiritum Sanctum*

c. 3.
Joan. 15.
26.

Etum, eo ipso dicere, Spiritum Sanctum Sæculum IX.
 etiam a se procedere. Forsan objicietis, A. C. 868.
 Christum non dicere simpliciter: quem
 ego mittam, sed adjicere: a Patre. Hanc
 objectionem primi procuderunt Ariani,
 cum vellent varios gradus in Trinitate
 constituere. Sed potius, Filius dicit, mit-
 tere se Spiritum Sanctum a Patre, quia
 a Patre habet, quod Spiritus Sanctus a
 se procedat. Ceterum, cum dicit, Spiri-
 tum S. a Patre procedere, non negat, Spiritus S.
 etiam a se procedere. Sed magis subjun- a Filio pro-
 git: Ille me clarificabit; quia de meo ac- cedens.
 cipiet, & annuntiabit vobis. Joan. 16.
 Quid aliud 14.
 S. Spiritus a Filio accipiat, nisi eandem Joan. 16.
 Substantiam, dum procedit ab eo? Ideo
 Christus adjecit: omnia, quæcunque ha-
 bet Pater, mea sunt, propterea dixi: quia
 de meo accipiet, & annuntiabit vobis.
 Porro, si omnia quæ habet Pater, etiam Fi-
 lii sunt, Spiritus Patris est etiam Spiri-
 tus Filii. Atqui Spiritus Sanctus nec
 unius est nec alterius, tanquam minor,
 vel subditus, ergo tanquam ab uno & ab
 altero procedens. Hinc etiam appellatur
 Spiritus Veritatis; sed & Filius Veritas Joan. 14. 6.
 est, sicut ipsemet dicit. Et S. Paulus do- Ratr. c. 4.
 cet: misit Deus Spiritum Filii sui in cor- Gal. 4. 6.
 da vestra. Ecce, non dicit, Spiritum suum, Rom. 8. 9.
 sed Spiritum Filii sui. Nunc vero, an 1. Pet. 1. 10.
 alius est Spiritus Filii, & alius Spiritus Philip. 1. 19.
 Patris? si autem est Spiritus utriusque, Act. 16. 7.
 ab Tit. 3. 5.
ab Act. 2. 33.

T 5

Sæculum IX. *ab utroque etiam procedat, necesse est.* (*)

A. C. 868. Tunc Auctor complures alios Textus affert, in quibus Spiritus S. vocatur Spiritus Jesu Christi, Spiritus Jesu, & ubi dicitur, quod Spiritum S. in Fideles effuderit.

c. 2. In Libro secundo Ratramus afferat Auctoritatem Patrum, & primo Concilii Niceni. *Illud in suo Symbolo simpliciter dicit: credimus etiam in Spiritum Sanctum. Cur Regulam nobis objicitis, quam non observastis? cur vos Symbolo Concilii Niceni adjecistis: qui a Patre procedit? Adjecimus has voces, dicitis, Auctoritate Concilii Constantinopolitani, quia quæstiones de Spiritu Sancto supervenerant. Bene factum. Cur vero Ecclesiæ Romanæ potestatem ademptam vultis adjiciendi, auctoritate Sacræ Scripturæ, vocem: Filioque, ut aliis quæstionibus via obstrueretur? Si dicitis, S. Scripturam disertis verbis non dicere, Spiri-*

(*) Dicit Fleurii Adversarius Belga; M^r. Fleury fait Theologien. At vero, Fleurio ne quidem in mentem venisset, Theologiæ Dogmaticæ medullam circa altissimam Religionis Mysteria ex SS. Patribus colligere, nisi in hoc quoque scientiæ genere fuisset versatissimus. D. Jögger in suo Dictionario Virorum Illustrium articulum de Fleurio nostro inchoat his verbis: Claudius Fleury ein Römisch-Catholischer Theologus.

Sæculum IX.
A. C. 868.

Spiritum Sanctum procedere a Filio, quamvis implicite dicat. Ostendite nobis, ubi S. Scriptura clavis verbis dicat, Spiritum S. cum Patre & Filio esse adorandum & glorificandum, eumque locutum fuisse per Prophetas, quæ verba in Concilio Constantinopolitano occurrunt! at vero necessarium fuit disertis verbis dicere, Spiritum S. procedere a Filio, ad eos damnandos, qui dicebant, Spiritum Sanctum, cum tantum a Patre procederet, esse alterum Filium, & non esse Filii Spiritum.

Ex Patribus Græcis Ratramus primo citat S. Athanasium, sed non alia Opera quam supposititia, nempe Symbolum, quod hodie Vigilio Thapsensi Auctore conscriptum creditur, Librum de propriis Personis, alio nomine, octo Libros de Trinitate, & disputationem adversus Arium, memorati Vigilii Opus. Citat etiam S. Gregorium Nazianzenum & Didymum Alexandrinum. At præcipua argumenta a Patribus Latinis accipit, quos a Græcis rejici non posse demonstrat, nisi se ipsos Schismaticos prodere velint, si dicant apud se solos inveniri Ecclesiam. S. Ambrosius diserte dicit, S. Spiritum a Patre & Filio procedere. S. Augustinus explicans Evangelium S. Joannis, hanc quæstionem ex instituto pertractat, & docet, S. Spiritum procedere a Patre & Fi-

lio

Sæculum IX. lio, quia tam unius quam alterius Spiritus est. Cum econtra Filius solius Patris Filius sit, & Pater sit solius Filii Pater.

n. 8. *Quare ergo, objicit sibi, Filius simpliciter dicit, S. Spiritum procedere a Patre? quia videlicet omnia refert ad eum, a quo & ipse proficiscitur. Sicut in illo loco, ubi dicit: mea Doctrina non est mea, sed ejus, qui misit me.* S. Augustinus eadem repetit in Opere de Trinitate, ubi hanc Doctrinam fusius explicat.

Joan. 7. 16.

Trin. c. 17.

26. 27.

§. XVI.

Articuli ad Disciplinam pertinentes.

Ratramus in suo Libro quarto ceteras novem objectiones, quas Græci adversus Latinos afferebant, refutat. Hac silentio præteriri potuissent, inquit, cum Fidem non tangant, nisi amovendum esse periculum pusillos scandalizandi. Hic solum agitur de consuetudinibus Ecclesiarum, quæ semper diversæ fuerunt, & ubique similes esse nequeunt. Principio in Ecclesia Jerosolymitana Bona erant communia; sed aliæ Ecclesiæ hujus exemplum sequi non tenebantur. Tum refert Socratis locum de variis Ecclesiarum consuetudinibus.

c. 1.

c. 2.
Socr. V. hist.

c. 22.

Sup. lib.

XXVI. c.

50.

Ad cetera digrediens, incipit a jejuniis Sabbati, & affirmat, illud a plerisque Ecclesiis in Occidente non observari.